

KOMITENOTAT

13. januar 2025
2024-1642

Europa-Kommissionens delegerede forordning om ændring af Kommissionens forordning (EU) 2022/1645 for så vidt angår informationssikkerhedskrav til organisationer, der leverer groundhandlingtjenester

Nyt notat

KOM-nr. C(2024) 8928

1. Resumé

Europa-Kommissionen har vedtaget en delegeret forordning, der ændrer Kommissionens forordning (EU) 2022/1645 om krav til styring af informationssikkerhedsrisici med potentiel indvirkning på luftfartssikkerheden. Ændringen medfører, at anvendelsesområdet for Kommissionens forordning (EU) 2022/1645 fremadrettet også vil omfatte organisationer, der leverer groundhandling-tjenester.

Forslaget medfører, at groundhandling-virksomhederne skal inkludere styring af informationssikkerhedsrisici i deres ledelsessystem på lige fod med andre luftfartsaktører. Reglerne forventes at medføre en byrde for groundhandling-tjenesteyderne i Danmark. Den delegerede forordning vurderes at medføre et forbedret sikkerhedsniveau i Danmark.

Den delegerede forordning er den 19. december 2024 sendt til medlemslandene med frist for eventuelle indsigelser den 24. januar 2025.

Regeringen kan støtte forslaget, og at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede retsakt, og vil otte dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

2. Baggrund

Den delegerede forordning er vedtaget af Kommissionen med hjemmel i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1139 af 4. juli 2018 om fælles regler for civil luftfart og oprettelse af Det Europæiske Unions Luftfartssikkerhedsagentur og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2111/2005, (EF) nr. 1008/2008, (EU) nr. 996/2010, (EU) nr. 376/2014 og direktiv 2014/30/EU og 2014/53/EU og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 552/2004 og (EF) nr. 216/2008 og Rådets forordning (EØF) nr. 3922/91, med hjemmel i artikel 39, stk. 1, litra e i denne forordning.

Den delegerede forordning træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ. Europa-Parlamentet træffer beslutning om indsigelse med absolut flertal. Rådet træffer beslutning om indsigelse med kvalificeret flertal.

I henhold til artikel 1, stk. 1 i forordningen finder den anvendelse på groundhandling-organisationer, der er omfattet af Kommissionens delegerede forordning vedrørende fastsættelsen af krav til sikker levering af groundhandlingtjenester og til de organisationer, der leverer dem, og som:

- i) for at kunne levere de respektive tjenester skal indsamle, gemme, analysere eller på anden måde behandle data fra tredjeparter, eller
- ii) giver data direkte til luftfartøjsoperatører, der anvender dem til operationelle formål.

Forslaget er udarbejdet af det europæiske luftfartssikkerhedsagentur, EASA. Kravene i forordning (EU) 2022/1645 bygger i høj grad på eksisterende internationale standarder for informationssikkerhed, særligt ISO 27001-standardens.

3. Formål og indhold

Formålet med den delegerede forordning er at udvide anvendelsesområdet for forordning (EU) 2022/1645 om informationssikkerhedskrav, så denne også omfatter organisationer, der leverer groundhandlingtjenester.

Det fremgår af præambelbetragtning nr. 3 i forordning (EU) 2022/1645, at Kommissionen finder det nødvendigt at fastsætte krav til styring af informationssikkerhedsrisici for at sikre, at ledelsessystemerne for selskaber i luftfartsbranchen opererer effektivt. Yderligere fremgår det af præambelbetragtning nr. 8 i samme forordning, at kravene i denne bør anvendes konsekvent på alle luftfartsområder.

Kommissionen ønsker med forordningen at opnå en forbedring af flyvesikkerheden i bred forstand, da styring af informationssikkerhed er nødvendig for at sikre velfungerende ledelsessystemer. Et informationssikkerhedsbrud ved et groundhandling-selskab kan føre til fejl i leveringen af groundhandling-ydelser, eksempelvis tankning eller de-icing af et fly, eller det kan føre til systemiske fejl i selskabets ledelsessystem eksempelvis selskabets kompetencestyringssystem eller system til vedligehold af udstyr.

Fejl i leveringen af groundhandling-ydelser kan eksempelvis føre til skader på luftfartøjer, hvilket er en af de hyppigste og væsentligste økonomiske risici, som luftfartsselskaber er udsat for.

De foreslåede reglers indhold

Den delegerede forordning medfører, at groundhandling-selskaber fra 2031 skal udvide deres ledelsessystemer til også at omfatte styring af informationssikkerhedsrisici, på lige fod med andre aktører i luftfartsbranchen.

Forordning (EU) 2022/1645 indeholder detaljerede krav om etablering af et informationssikkerhedsstyringssystem. Disse krav fremgår i bilaget til forordningen (Del-IS.D.OR). Til styring af informationssikkerhedsrisici anvendes samme redskaber som selskaberne anvender til styring af andre flyvesikkerhedsrelaterede risici, herunder risikovurderinger, hændelsesindberetninger, kvalitetssystemer og dokumentation af arbejdsprocedurer.

Langt størstedelen af de ovenstående elementer er allerede en del af groundhandling-selskabernes ledelsessystemer, som derfor blot skal udvides til at sikre, at organisationerne også har procedurer og styrende processer for arbejdet med informationssikkerhed.

Den delegerede forordning vil træde i kraft tyve dage efter offentliggørelse i EU-Tidende. Der vil være en overgangsperiode på seks år, før forordningen vil finde anvendelse.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt den delegerede forordning. Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om sagen på nuværende tidspunkt.

5. Nærhedsprincippet

Formålet med de foreslåede regler er at bidrage til opretholdelsen af det høje sikkerhedsniveau i den europæiske luftfart.

I kraft af luftfartens internationale karakter og tradition for international regulering, herunder eksisterende europæisk regulering af ledelsessystemer i luftfartsbranchen, vurderes det nødvendigt, at reguleringen af groundhandling-selskabernes styring af informationssikkerhedsrisici sker på et fælleseuropæisk plan.

På denne baggrund er det regeringens vurdering, at nærhedsprincippet er overholdt.

6. Gældende dansk ret

Der findes ingen nationale regler om informationssikkerhedskrav for groundhandling-tjenesteydere. Levering af groundhandling-tjenester er på nuværende tidspunkt indirekte reguleret gennem forordning (EU) 965/2012¹, som blandt andet stiller krav til levering af kontraherede serviceydelser til luftfartsselskaber, herunder levering af groundhandling-tjenester.

En række af de danske groundhandling-selskaber er allerede omfattet af informationssikkerhedskravene i pkt. 1.7 i bilaget til gennemførelsesforordning (EU) 2015/1998. Forordning (EU) 2022/1645 indeholder i artikel 4 en anerkendelse af ækvivalens med disse eksisterende informationssikkerhedsregler. På baggrund af dette vil de groundhandling-selskaber, som allerede efterlever informationssikkerhedskravene i forordning (EU) 2015/1998, ikke skulle efterleve størstedelen af kravene i forordning (EU) 2022/1645. Disse selskaber vil derfor ikke skulle foretage markante ændringer af deres ledelsessystem og vil derved undgå unødvendigt at skulle efterleve krav fra to forskellige regelsæt.

¹ Forordning (EU) Nr. 965/2012 af 5. oktober 2012 om fastsættelse af tekniske krav og administrative procedurer for flyveoperationer i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 216/2008.

På den baggrund har forslaget ikke betydning for gældende dansk lovgivning.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Danmark er jf. forordning (EU) 2018/1139 af 4. juli 2018 forpligtet til at sikre efterlevelse af kravene til levering af groundhandlingsydelser på de nationale IMC-flyvepladser², som omfatter Stauning, Kolding og H.C. Andersen Lufthavne. Da den delegerede retsakt ikke vil finde direkte anvendelse på disse flyvepladser, vil det være nødvendigt at udstede en bekendtgørelse i form af en Bestemmelse for Luftart (BL) for at implementere kravene i dansk ret.

Udstedelsen af BL'en vil have hjemmel i Luftfartslovens § 1a³.

Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Det vurderes, at forslaget har begrænsede statsfinansielle konsekvenser forbundet med udarbejdelse af nationale regler.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget forventes at medføre øgede udgifter i groundhandlingsbranchen på kort sigt. De øgede udgifter kan medføre et begrænset prispres overfor luftfartsselskaberne, der køber tjenester hos groundhandling-tjenesteyderne. Merudgiften forventes dog at få en marginal effekt på billetpriserne.

Den primære samfundsøkonomiske påvirkning forventes at være positiv forudsat, at forordningen bidrager til opretholdelsen af effektive ledelsessystemer i groundhandling-selskaberne og en begrænsning af selskabernes sårbarhed overfor informationssikkerhedsrisici. Effektive ledelsessystemer i groundhandling-selskaberne forventes at bidrage til færre skader på luftfartøjer, hvilket

² IMC refererer til ”*instrument meteorological conditions*” og IMC-flyvepladser er således flyvepladser, der har tilknyttede instrumentflyveprocedurer. I Danmark er Stauning Lufthavn, Kolding Lufthavn og H.C. Andersen Lufthavn omfattet af forordning (EU) 2018/1139, men reguleret efter nationale regler, eftersom disse lufthavne er undtaget fra at følge europæiske regler.

³ Bekendtgørelse af Lov om Luftfart nr. 118 af 31/01/2024

over tid vil medvirke til færre aflysninger og reducerede omkostninger for luftfartsselskaberne.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Det vurderes, at reglerne vil få begrænsede erhvervsøkonomiske konsekvenser for de omfattede groundhandling-tjenesteydere. De erhvervsøkonomiske konsekvenser vurderes dog ikke at være væsentlige, da styringen af informationssikkerhedsrisici vil kunne integreres i groundhandling-selskabernes eksisterende ledelsessystemer til styring af flyvesikkerhedsrelaterede risici.

I praksis betyder reglerne, at groundhandling-tjenesteyderne skal udvide deres ledelsessystem til også at omfatte informationssikkerhedselementer. Det vil ikke være nødvendigt for selskaberne at etablere nye systemer, men de vil eksempelvis skulle udvide deres risikovurderinger til også at inkludere informationssikkerhedsrisici og deres træning af medarbejdere til også at omfatte viden om informationssikkerhed.

Anerkendelsen af ækvivalens mellem kravene i forordning (EU) 2022/1645 og forordning (EU) 2015/1198 betyder, at implementeringsbyrden reduceres markant for de selskaber, som allerede er omfattet af informationssikkerhedskravene i (EU) 2015/1998. Yderligere betyder implementeringsperioden på seks år, at de omfattede selskaber vil have god tid til at imødekomme de nye krav og vil have mulighed for at fordele omkostningerne over en længere årrække.

Det er regeringens vurdering, at de omfattede groundhandling-selskaber vil være godt rustet til at implementere informationssikkerhedskravene, da de allerede vil skulle operere med risikostyring i deres ledelsessystem, jf. kravene i Kommissionens forordning vedrørende safety-regler for groundhandling-tjenesteydere.⁴

På baggrund af forudgående dialog med branchen forventer regeringen, at større selskaber alt andet lige vil være bedre rustet til at administrere de nye krav til styring af informationssikkerhedsrisici. Mindre selskaber, der ikke har lige så stor erfaring med risikostyring og ledelsessystemer, forventes at måtte afsætte proportionelt flere ressourcer til implementering af reglerne, men her vil reglerne samtidig udgøre den største positive effekt på

⁴ Europa-Kommissionens forslag til delegeret forordning (KOM-nr. C(2024) 8926) vedrørende udstedelse af safetyregler for groundhandling-tjenesteydere på flyvepladser omfattet af forordning (EU) 2018/1139.

flyvesikkerhedsniveauet. Det forventes, at de primære omstillingsomkostninger vil være til opdatering af selskabernes håndbog samt træning af medarbejdere.

Omstillingsomkostningerne vurderes at være begrænsede, da efterlevelse af kravene kan gøres ved udvidelse af allerede eksisterende ledelsessystemer. Størrelsesordenen for de samlede omstillingsomkostninger forbundet med informationssikkerhedskravene forventes således ikke at overstige et lavt ét-cifret millionbeløb på tværs af hele branchen. Informationssikkerhed er allerede for de fleste aktører et fokusområde for at sikre stabil drift og serviceniveau overfor deres kunder (flyselskaber mv.).

Øvrige konsekvenser

Det forventes, at forordningen vil medføre en forbedring af flyvesikkerheden i bred forstand, da styring af informationssikkerhedsrisici er nødvendig for at sikre velfungerende ledelsessystemer. Et informationssikkerhedsbrud ved et groundhandling-selskab kan føre til fejl i leveringen af groundhandling-tjenester, eksempelvis tankning eller de-icing af et fly, eller det kan føre til systemiske fejl i selskabets ledelsessystem, eksempelvis selskabets kompetencestyring eller system til vedligehold af udstyr.

Fejl i leveringen af groundhandling-tjenester kan eksempelvis føre til skader på luftfartøjer, hvilket er en af de hyppigste og væsentligste økonomiske risici, som luftfartsselskaber er udsat for. Regeringen forventer derfor en forbedring i flyvesikkerhedsniveauet i Danmark og en positiv effekt på regulariteten i lufttrafikken grundet færre uheld på jorden.

8. Høring

Forslaget er sendt i høring i EU-specialudvalget for Transport fra den 20. december 2024 til den 9. januar 2025.

Der er modtaget indholdsmæssige høringssvar fra Brancheforeningen for Dansk Luftfart.

Brancheforeningen for Dansk Luftfart

Vi har ikke specifikke bemærkninger til indholdet af det fremsendte. Det tages til efterretning, idet vi er så langt fremme i processen.

Vi vil dog gerne tilknytte en generel kommentar til rationale bag udvikling af en ground handling forordning med tilhørende retsakter. Dette blot for eksemplets skyld i forhold til den verserende diskussion om overregulering.

Den helt principielle ændring er, at det sikkerhedsmæssige ansvar, der hidtil har været placeret hos det luftfartsselskab, der modtager den konkrete GH-ydelse, fremover skal bæres af GH-operatøren selv. Det betyder selvsagt en ny bureaukratisk byrde på GH-operatørerne, mens luftfartsselskabet fortsat må opretholde et vist kontrolsystem i forhold til sin GH-leverandør. Samlet set en øget bureaukratisk byrde. Såfremt sikkerhedsniveauet ift GH-ydelser var lidende, ville rationale være til stede. Men som det også fremgår af materialet, er det ikke tilfældet. Derfor fremstår hele ændringen som et godt eksempel på EU-regulering, der potentielt kan ses som unødvendig regulering. Eller med andre ord regulering for reguleringens skyld. Hvis der fremadrettet skal gøres noget reelt ved "overregulering" med tilhørende byrder, bør lovgivere og regeludviklere blive meget bedre til at stille de grundlæggende spørgsmål om regeldannelsens nødvendighed og bureaukratiske effekter inden regeludviklingen sættes i gang.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

På baggrund af drøftelser i EASA-komiteén, Ekspertgruppen og EASA-arbejdsgrupper er det vurderingen, at der er en overvejende positiv holdning til forordningen fra langt størstedelen af de øvrige medlemsstater.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter forslaget om de nye krav til styring af informationssikkerhedsrisici for groundhandling-tjenesteydere, da groundhandling branchen som helhed udgør en væsentlig risiko for fejl og skader på luftfartøjer.

Der er tale om et område, der bidrager væsentligt til antallet af skader og forsinkelser i luftfarten, med store økonomiske tab for luftfartsselskaberne. Reglerne har til hensigt at sikre velfungerende ledelsessystemer i groundhandling-selskaberne med henblik på, at reducere antallet af skader og fejl i forbindelse med levering af groundhandling-tjenester og bidrage til opretholdelsen af et højt sikkerhedsniveau i luftfarten.

Samtidig vurderes de erhvervsøkonomiske konsekvenser at være acceptable for den enkelte virksomhed, da omkostningerne er delt på en række aktører og kan spredes over en længere årrække. Yderligere tager forordningen højde for overlap med eksisterende informationssikkerhedsregler for groundhandling-selskaber, så selskaberne ikke unødvendigt pålægges krav fra to forskellige regelsæt.

Regeringen kan støtte forslaget, og at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede forordning, og vil otte dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.